

Utbildning och Arbetsmarknad
Tor Hatlevoll

90 000 feriejobb i kommuner och landsting/regioner sommaren 2016

Kommunerna och landstingen/regionerna planerar att erbjuda 90 000 ungdomar en möjlighet att arbeta genom ett feriejobb/feriepraktik¹ sommaren 2016. Det är en ökning med 6 000 platser jämfört med sommaren 2015. Enligt den enkät som besvarats av 83 procent av kommunerna (240 stycken) och 76 procent av landstingen/regionerna (16 stycken), kommer ökningen framför allt att ske i kommunerna. Kommunerna väntas erbjuda 85 000 och landsting och regioner väntas erbjuda 5 000 ungdomar mellan 15 och 18 år ett feriejobb.

Nästan samtliga kommuner erbjuder feriejobb/feriepraktik

Av de kommuner som besvarat enkäten svarar 99 procent att de kommer att erbjuda ungdomar ett feriejobb/feriepraktik sommaren 2016. 29 procent av kommunerna uppger att de kommer att erbjuda fler platser sommaren 2016 jämfört med sommaren 2015 och 14 procent uppger att de kommer att erbjuda färre platser. Det här följer prognosen över samtliga deltagare i kommunernas arbetsmarknadsverksamheter där 28 procent uppger att antalet deltagare ökar under 2016 och 14 procent uppger ett minskat antal deltagare.

Var fjärde kommun (26 procent) uppger att verksamhetsbudgeten för arbetsmarknadsverksamheten har ökat jämfört med föregående år och endast 8 procent uppger att de fått minskade anslag jämfört med 2015.

Var fjärde landsting/region erbjuder feriejobb/feriepraktik

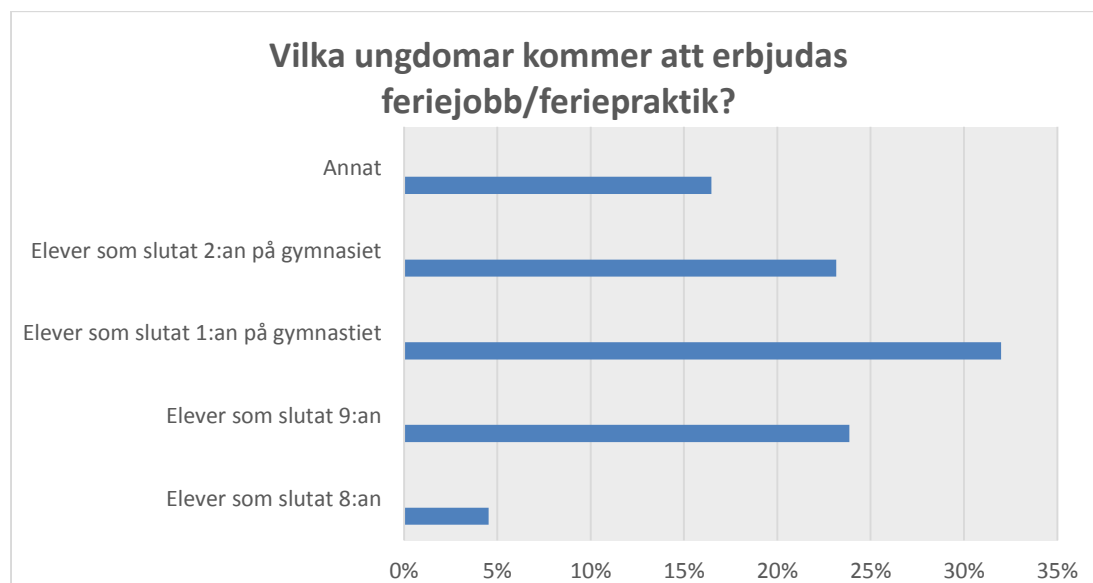
75 procent av de landsting/regioner som besvarat enkäten uppger att de kommer erbjuda ungdomar ett feriejobb/feriepraktik sommaren 2016. Bland landsting/regioner är det dock fler som uppger att de kommer att erbjuda färre platser (19 procent) jämfört med hur många som kommer att erbjuda fler (6 procent). 13 procent uppger att den budgeten för arbetsmarknadsverksamheterna har minskat, 6 procent att den ökat och resterande att den kommer att vara oförändrad. Trots att det är några fler landsting som uppger att de kommer att ha färre platser jämfört med förra sommaren, så är prognosen att antalet platser kommer att vara oförändrade jämfört med 2015.

¹ Feriejobb eller feriepraktik är platser som tagits fram i syfte att erbjuda unga en möjlighet att prova på att arbeta några veckor under sommarlovet. Vi skiljer feriejobb/feriepraktik från ”sommarjobb”, som enligt vår definition innebär ett arbete med avtalsenlig lön och där syftet är att arbetsgivaren ska få arbetsuppgifter utförda. Sommarjobbet kan både vara som vikarie för ordinarie personal som har semester eller uppgifter som är säsongsbetonade och inte behöver bemannas under hela året.

Vanligast att erbjuda ungdomar i gymnasieåldern

Precis som tidigare är den primära målgruppen för de kommunala feriejobben/feriepraktiken ungdomar som har avslutat årskurs 9, samt avslutat årskurs 1 och 2 på gymnasiet.

Diagram 1

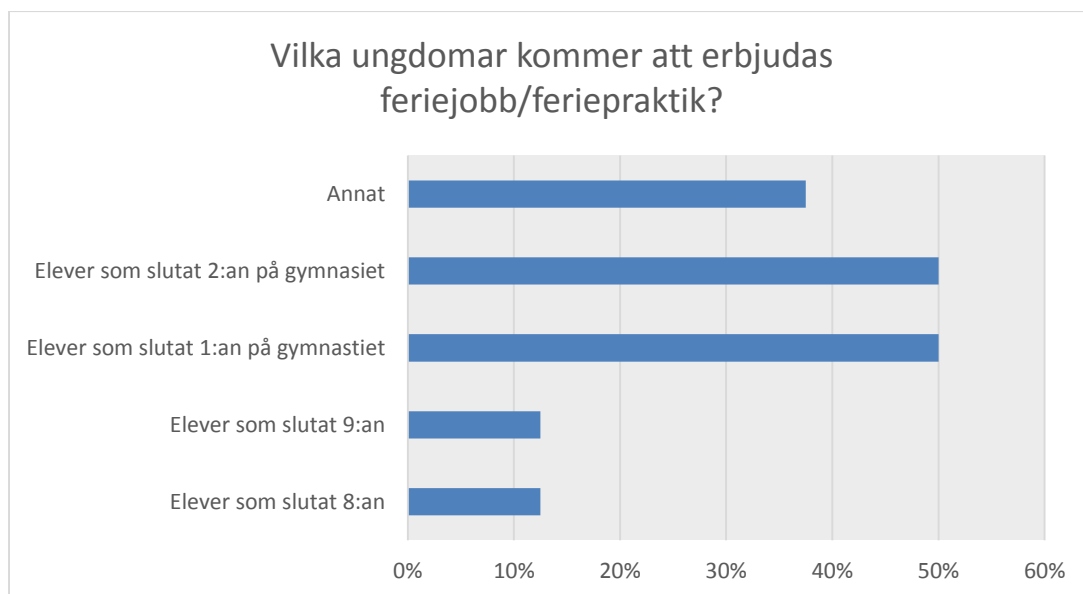

Det är ett fåtal kommuner som erbjuder ungdomar som avslutat årskurs 8 ett feriejobb/feriepraktik. Det finns några få kommuner som även erbjuder ungdomar som avslutat årskurs 3 i gymnasiet.

Landstingen/regionerna vänder sig till framför allt ungdomar som avslutat årskurs 1 eller 2 på gymnasiet. Det är en större andel av landstingen/regionerna som har platser avsatta för andra grupper än åldersgrupper.

Även bland landstingen är det inte några stora förändringar mellan åren i vilka grupper som erbjuds feriejobb.

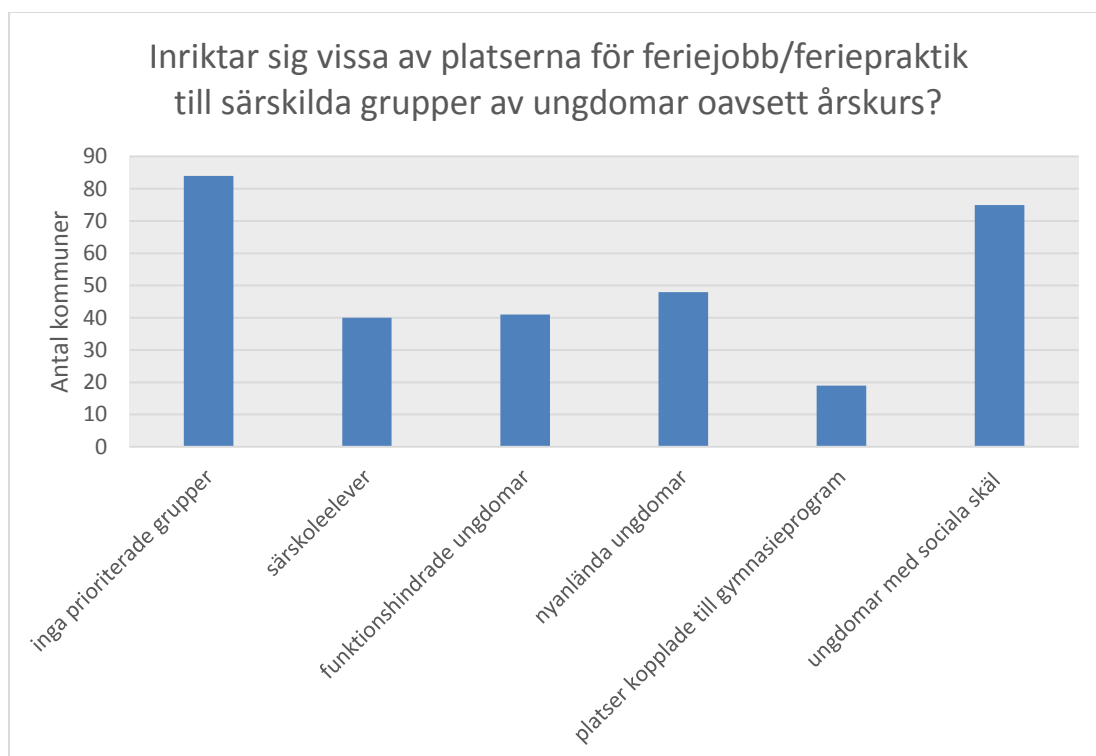
Diagram 2

Prioriterade grupper

Både bland kommuner och landsting/regioner finns det andra grupper som man väljer att rikta sig mot och som anses ha stora behov av att få ett feriejobb/feriepraktik.

Diagram 3

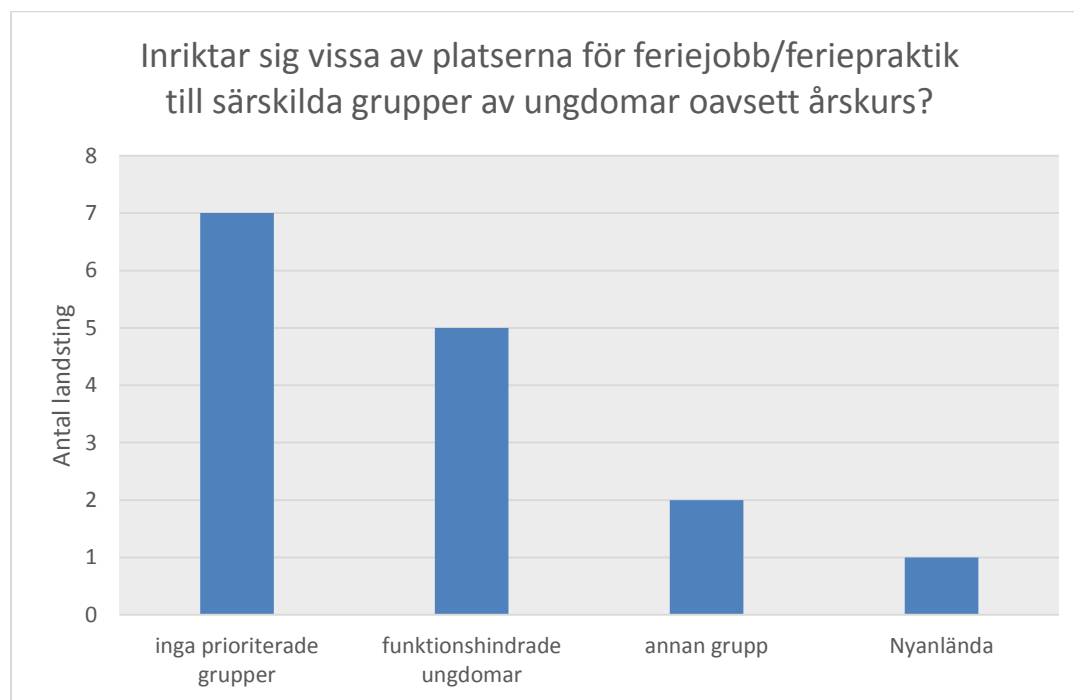

Av de kommuner som avsätter platser till olika grupper som bedöms ha extra stort behov av ett feriejobb/feriepraktik, väljer flest att prioritera ungdomar som bedöms ha stora behov av ett feriejobb/feriepraktik av sociala skäl. Unga med funktionshinder, elever från särskolan samt nyanlända ungdomar är andra grupper som prioriteras.

Det är inga större skillnader i vilka grupper som planeras att prioriteras jämfört med prognosen sommaren 2015. Däremot så visar utfallet från sommaren 2015 att fler kommuner valde att prioritera nyanlända ungdomar än vad de uppgav i prognosenkäten. Andelen kommuner som uppger att de inte har några prioriterade grupper har minskat från 42 procent 2015 till 27 procent sommaren 2016.

Tre procent av kommunerna har även uppgett ”annan grupp” och där är det framför allt ensamkommande flyktingbarn som prioriteras.

Diagram 4

Av de landsting/regioner som har grupper som de anser behöver prioriteras, är det framför allt unga med en funktionsnedsättning som de vänder sig till. Ett landsting/region prioriterar nyanlända ungdomar och två anger kategorin ”annan grupp”. I det ena landstinget/regionen vill man framför allt locka män till den kvinnodominerande vården. I det andra landstinget/regionen fokuserar man på att ge långtidsarbetslösa unga i ålder 18 – 24 år ett feriejobb/feriepraktik.

Få har knutit feriejobbet till gymnasieprogram

Endast ett fåtal av kommuner, landsting och regioner har platser särskilt avsatta för de som går på ett gymnasieprogram som ska leda till arbete inom kommunernas och landstingens/regionernas stora verksamhetsområden, vård- och omsorg samt barn och

fritid. Ändå så uppger 73 procent av kommunerna och 75 procent av landstingen/regionerna att feriejobben är en viktig strategi för den framtida kompetensförsörjningen.

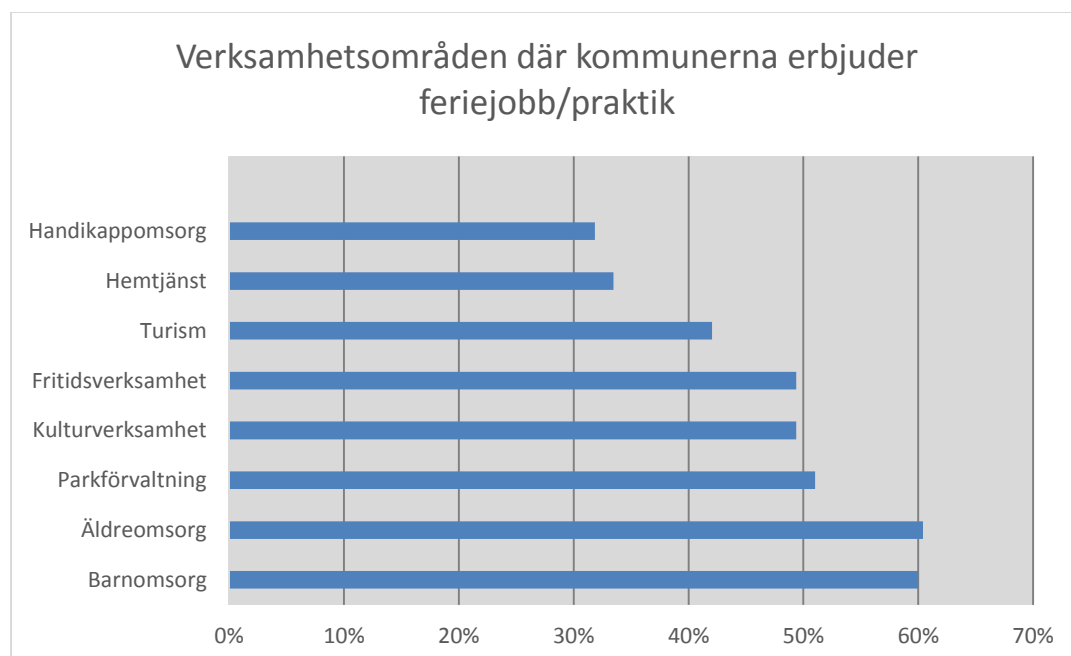
De flesta strategierna syftar till att marknadsföra kommunen som arbetsgivare samt att visa bredden av yrken som finns i kommunerna. Många vill även locka ungdomar till vård- och omsorgsyrken där flest platser erbjuds. Vissa kommuner betalar en lite högre lön till de som får ett feriejobb inom äldreomsorgen. 25 procent av kommunerna anger att de arbetar aktivt med att erbjuda män feriejobb i traditionellt kvinnliga yrken och vice versa.

Landstingens och regionernas strategier skiljer sig inte från kommunernas. Syftet är framför allt att marknadsföra den egna organisationen och de olika yrkena för ungdomar. En något högre andel av landstingen/regionerna -31 procent- arbetar aktivt med att erbjuda män feriejobb i traditionellt kvinnliga yrken.

Vanligast med feriejobb/feriepraktik inom vård- och omsorg

Det är vanligast att kommunerna anordnar feriejobb/feriepraktik inom äldreomsorg, barnomsorg och parkförvaltningen. Variationen är dock stor och det anordnas feriejobb inom fler än 30 olika yrken, där såväl sommarlovsentreprenörer, utlandspraktik, kulturaktiviteter ryms.

Diagram 5

Landsting och regioner erbjuder feriejobb/feriepraktik inom färre yrkeskategorier jämfört med kommunerna, totalt cirka 15 olika yrken. Flest antal platser erbjuds inom hälso- och sjukvården, följt av kulturverksamhet.

Diagram 6

Exempel på andra yrken som erbjuds är; administration, kökspersonal, tandvård och inom serviceförvaltningen.

Kommentarer

Trenden att kommunerna ökar antalet platser varje sommar håller i sig och att kommunerna breddar feriejobben/feriepraktiken till nya verksamheter. Landstingen/regionerna beräknas få samma volym på feriejobben som föregående år och de erbjuder färre platser jämfört med kommunerna. Sammansättningen av yrkesgrupper skiljer sig åt mellan landstingen/regionerna och kommunerna såtillvida att det finns färre yrken i verksamheterna där det är lätt att placera ungdomar med feriejobb/feriepraktik.

I takt med att antalet platser ökar är det viktigt att kommunerna och landstingen/regionerna är noga med att erbjuda platser med kvalitet, dvs. så att det finns handledning och arbetsuppgifter som gör att arbetet känns meningsfullt.

Att en stor del av kommuner och landsting/regioner ser feriejobben som ett sätt att marknadsföra den egna organisationen som arbetsgivare är vanligt. Med tanke på de rekryteringsutmaningar många kommuner och landsting/regioner står inför borde fler satsa på att koppla feriejobben närmare relevanta gymnasieprogram. Det kan innebära att fler väljer dessa program i gymnasiet då de ser att det finns en nära koppling mellan utbildning och framtida arbetsgivare och att utbildningarna även ger stora möjligheter till feriejobb/feriepraktik innan de fyllt 18 år och kan få ett reguljärt sommarjobb inom vård- och omsorgssektorn.